

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 29^{ης} ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1931

ΠΡΟΕΔΡΙΑ Α. Χ. ΒΟΥΡΝΑΖΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

‘Ο Άντιπρόεδρος ἀγγέλλει μετὰ βαθείας θλίψεως τὸν θάνατον τοῦ
Ἀκαδημαϊκοῦ Μιχαὴλ Λιβαδᾶ, καὶ διαγράφει τὸ ἔργον αὐτοῦ:

‘Ο ἐκλιπὼν συνάδελφος ἐγεννήθη τῷ 1857 ἐν Ληξουρίῳ τῆς Κεφαλληνίας ἀπὸ πατρὸς τοῦ Γερασίμου Λιβαδᾶ, δικαστικοῦ λειτουργοῦ ἥδη ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Ἰονίου Πολιτείας, ἔξεπαιδεύθη δὲ τῇ μερίμνῃ τοῦ θείου αὐτοῦ καὶ ἐπιφανοῦς Ἑλληνος λογίου καὶ θεολόγου Θεογένους Λιβαδᾶ.

Τὴν νομικὴν ἐπιστήμην ἐδιδάχθη ἐν μόνῳ τῷ Ἐθνικῷ ἡμῶν Πανεπιστημίῳ ὑπὸ τῆς φωτεινῆς πλειάδος, ἣν ἀπετέλουν τότε ὁ Κωστῆς, ὁ Στέφανος Στρέιτ, ὁ Οἰκονομίδης, ὁ Ψαρᾶς, ὁ Καλλιγᾶς, ὁ Πέτρος Παπαρρηγόπουλος, ὁ Κρασσᾶς. Μετὰ βραχυχρόνιον δικηγορικὸν στάδιον ἐγένετο ἐν ᾧ τοῖς 1890 ὑφιγητῆς τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καὶ εἰτα τῷ 1916 καθηγητῆς ἐν τῇ ἔδρᾳ τοῦ ἀστικοῦ δικονομικοῦ δικαίου, εἰς ἣν βραδύτερον συμπεριελήφθη καὶ ἡ τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἐν δὲ τῇ διδασκαλίᾳ τῆς δικονομικῆς ἐπιστήμης βαδίσας ἀπαρατρέπτως τὴν αὐτὴν ὅδον, ἣν καὶ οἱ σοφοὶ αὐτοῦ διδάσκαλοι καὶ προκάτοχοι, ἐδείχθη ἀνταξίος ἐκείνων καὶ ὡς μελετητής καὶ ὡς ρήτωρ καὶ ὡς συγγραφεύς. Ἐδημοσίευσε σειρὰν πραγματειῶν καὶ διατριβῶν ὡς καὶ τὸ περισπούδαστον τρίτομον «Ἐγχειρίδιον τῆς πολιτικῆς Δικονομίας» ἐπὶ τῇ βάσει μὲν τῆς συγγραφῆς τοῦ Οἰκονομίδου, ἀλλ’ ἀρτίως ἐπεξειργασμένον καὶ πλουσίως συμπεπληρωμένον. Πλὴν ὅμως τῆς νομικῆς αὐτοῦ μορφώσεως ἔσχεν ὁ Μιχαὴλ Λιβαδᾶς ἀληθῆ λατρείαν πρὸς τὰ Ἐλληνικὰ Γράμματα, ἦς ἐνεκεν καὶ ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ Κόντων καὶ τῷ Μιστριώτῃ. Ἐγένετο οὕτω βαθὺς γνώστης τῆς καθαρᾶς Ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ ὡς τοιοῦτος ἐπεδόθη εἰς τὴν μετάπλασιν πολλῶν ἔνεισμῶν τῆς καθ’ ἡμᾶς νομικῆς καὶ δικαιολογίας φράσεως.

‘Ο ἀείμνηστος Συνάδελφος ἡμῶν ἀφοσιώσας τὴν ζωὴν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐπιστήμην ὑπῆρξεν ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἔκεινων, οἵτινες ἀπὸ χαρακτῆρος ἀπαρέσκονται εἰς τὸν θόρυβον καὶ τὸν τύπους τῆς δημοσίας ζωῆς. Καίπερ δ' ἡ νομικὴ αὐτοῦ ἀξία ἐτύγχανε γενικῆς ἀναγνωρίσεως καὶ διὰ τῶν φώτων καὶ γνώσεων αὐτοῦ ὑπηρέτησε πολλαχῶς τὸν τόπον, ἀπέφευγεν ἐπιμόνως τὰς τιμὰς καὶ τὸν ἐπαίνους, ἐπιδεικνύων οὕτω τὴν ἀρετὴν τῆς μετριοφροσύνης ἕως βαθμοῦ ἐγγίζοντος πρὸς τὴν ἴδιορρυθμίαν. Ἔνεκα τούτου ἀκριβῶς τοῦ λόγου παρέμεινε καὶ μακρὰν τῆς ἐνεργοῦ ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ Ἀθηνῶν δράσεως.

‘Αλλ’ ἡ σοφία τῶν ἀνθρώπων ἔκεινων, οἵτινες μετὰ τοσαύτης αὐταπαρνήσεως ἐργάζονται πρὸς ὑψηλόν τινα σκοπόν, δσονδήποτε καὶ ἄν ἦ κεκρυμμένη, ἀναλάμπει διὰ τοῦ μεγαλείου αὐτῆς καὶ διαχεῖται πρὸς ὅλας τὰς κατευθύνσεις. Ἡ δὲ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἀναζητήσασα τὸν σοφοὺς Ἑλληνας, διονδήποτε καὶ ἄν ὑπῆρχον καὶ ὁσονδήποτε καὶ ἄν εὑρίσκοντο κεκρυμμένοι, δὲν ᾔτο δυνατὸν ἦ νὰ περιελάμβανε μεταξὺ τῶν πρώτων αὐτῆς ἔταιρων τὸν ἐκλιπόντα συνάδελφον.

‘Ἐξ ὀνόματος αὐτῆς ποιοῦμαι τὸν λόγον τούτους λόγους εἰς τιμὴν τοῦ Μιχαὴλ Λιβαδᾶ, οὗτινος ἡ μνήμη θέλει παραμείνει πάντοτε σεβαστὴ καὶ ἄληστος εἰς τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν ἡμῶν τε καὶ τῶν ἐπιγιγνομένων.

‘Ο κ. *K. Ktevās* ἀγγέλλει τὸν θάνατον τῶν ἀκαδημαϊκῶν Πέτρου Termier καὶ Κορνηλίου Doelter, λέγει δὲ τὰ ἔξῆς:

‘Ο θάνατος τοῦ γεωλόγου Πέτρου Termier ἀποτελεῖ μεγάλην ἀπώλειαν διὰ τὴν γαλλικὴν καὶ τὴν διεθνῆ ἐπιστήμην. Ἡτο τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Γαλλίας ἀπὸ τοῦ 1909, διαδεχθεὶς ἐκεῖ τὸν Ἀλβέρτον Gaudry, ἀντιπρόεδρος δὲ τῆς Ἀκαδημίας κατὰ τὸ 1930. Ως καθηγητὴς εἰς τὴν Σχολὴν τῶν Μεταλλείων τῶν Παρισίων καὶ ὡς διευθυντὴς τοῦ τμήματος τοῦ λεπτομεροῦς γεωλογικοῦ χάρτου τῆς Γαλλίας προσέφερεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα του.

‘Ο Termier ἥσχολήθη καθ’ ὅλον του τὸν βίον μὲ τὴν πετρολογικήν, ἀνατομικὴν καὶ φυσιολογικὴν σύστασιν τῶν Ἀλπεων. Κατ’ ἀρχὰς αἱ ἔρευναι του περιωρίσθησαν εἰς τὰς γαλλοϊταλικὰς Ἀλπεις, κατόπιν ὅμως ἐπεξέτεινεν αὐτὰς καὶ εἰς τὰς ἀνατολικὰς. Εἶναι δὲ δόκυτὴς ὅμοιος μὲ τοὺς É. Haug καὶ M. Lugeon τῆς γενικῆς θεωρίας τῶν τεκτονικῶν καλυμμάτων, ἡ ὁποία ἔξηγει εἰς ὧδισμένας δροσειρὰς τὴν σύνθεσιν καὶ τὴν διάταξιν τῶν γηίνων στρωμάτων, καὶ ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο κατ’ ἀρχὰς ἐντελῶς ὑποθετική. Κατηγορήθη τότε ὅτι ᾔτο μᾶλλον ποιητὴς παρὰ ἔρευνητής, δὲν παρῆλθον ὅμως πολλὰ ἔτη διὰ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ ὅλας τὰς σχολὰς ἡ ἀκρίβεια

τῶν δεδομένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔθεμελιώθη ἡ μεγαλοφυὴς αὐτὴ θεωρία. Μεταξὺ τῶν ὑπομνημάτων του κατέχουν ἔξαιρετικὴν θέσιν τὰ ἐπόμενα: Les schistes cristaillins des Alpes occidentales, καὶ Les nappes des Alpes orientales et la synthèse des Alpes. "Οπως προαγάγη τὴν περαιτέρω ἀνάπτυξιν τῆς τεκτονικῆς συνθέσεως ἐπεξέτεινε κατόπιν τὰς ἐρεύνας του καὶ εἰς ἄλλας ἀλπικὰς δροσειρὰς τῆς γῆς, τὰ Καρπάθια, τὰ Ἀπέννινα, τὰ Πυρηναῖα καὶ τὰς ὁροσειρὰς τῆς ΒΔ Ἀφρικῆς.

Διὰ τῶν φιλοσοφικῶν του δημοσιευμάτων ὁ Termier προσεπάθησε νὰ ἔξαρῃ τὴν ἀγαθοποιὸν ἐπίδρασιν τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης ἐπὶ τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων. Κατ' ἔξοχὴν δὲ ἀνθρωπιστὴς ἐπωφελεῖτο πάσης εὐκαιρίας διὰ νὰ προσφέρῃ τὴν ἡθικὴν συνδομήν του εἰς τοὺς ἄλλους καὶ μάλιστα τοὺς νέους.

Ο Κορνήλιος Doepter, τέως καθηγητὴς τῆς Ὁρυκτολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Βιέννης καὶ τακτικὸν μέλος τῆς Αὐστριακῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν ἀπέθανεν εἰς ἥλικιαν 80 ἑτῶν. Ἀνήκει εἰς τὴν σειρὰν τῶν μεγάλων ἐρευνητῶν, οἱ δοποῖοι ἐτίμησαν τὸ Πανεπιστήμιον αὐτὸν κατὰ τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ παρελθόντος αἰῶνος.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Κορνηλίου Doepter περιεστράφησαν κυρίως περὶ τὴν πειραματικὴν παρασκευὴν τῶν ὁρυκτῶν ἐνώσεων, καὶ μάλιστα τῶν πυριτικῶν ἀλάτων, καὶ τὴν χημικὴν καὶ φυσικοχημικὴν ὁρυκτολογίαν. Εὗλεις εὐρεῖς κύκλους εἶναι γνωστὸν τὸ πολύτομον καὶ πολύτιμον ἔργον του: Handbuch der Mineralchemie, τὸ δοποῖον ἐξέδιδε ἀπὸ εὐκοσαετίας ἐν συνεργασίᾳ πολυαριθμων εἰδικῶν ἐπιστημόνων.

Προτείνω, ὅπως ἡ Ἀκαδημία ἀποστείλῃ συλλυπητήρια γράμματα τόσον πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Γαλλίας, ὅσον καὶ πρὸς τὴν Αὐστριακὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν.

·Η Ἀκαδημία ἐγκρίνει τὴν ἀποστολὴν τῶν συλλυπητηρίων γραμμάτων.

ΚΑΤΑΘΕΣΙΣ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

·Ο Γενικὸς Γραμματεὺς καταθέτει τὰ πρὸς τὴν Ἀκαδημίαν ἀποσταλέντα βιβλία.